

Farvel til de slidte trin

Selv med jævnlig lakering vil trappen før eller senere komme til at se slidt og grim ud. Men det problem kan du løse – én gang for alle. Her kan du se hvordan.

En fyrretræstrappe er utrolig flot, når den lige er sat op. Men blødt fyrretræ og koncentreret trafik er en dårlig kombination. Så trinene kommer hurtigt til at se slidte ud.

Du kan komme langt med jævnlig slibning og lakering, men det er et tidskrævende og hårdt arbejde. Eller du

kan gøre, som vi har gjort her: beklæde trinene med bambus – noget af det hårdeste og mest slidstærke materiale, der findes på markedet. Det er praktisk talt umuligt at slide ned, og så er problemet løst – én gang for alle. Trappen holder sig pæn, hvis blot du giver den lidt olie et par gange om året.

[før]

Trinene på fyrretræstrappen er – trods gentagen lakering – så slidte, at det næsten er umuligt at rette op med slibning og ny lak.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 14 mm tykke gulvbrædder (Bambus Ekstrem carboniseret, olie, fra Holse & Wibroe)
- Gulvlīm (her MS 268 fra Danalim)
- Snedkerlīm

Specialværktøj

- Kapsav med fintandet hårdmetalklinge
- Bordrundsav med fintandet hårdmetalklinge
- Tandspartel (2 mm)

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Projektet kræver et par gode, solide save og en pæn del præcisionsarbejde. Så det skal nok ikke være dit første projekt.

TIDSFORBRUG:

2 dage for den viste trappe (14 trin og en repos) + et par timer til at oliere

PRIS:

Cirka 500 kroner pr. m² (Bambus Ekstrem). I alt 5000 kroner for den viste trappe

Mål op og skær ud

Brug tid på at måle grundigt op, inden du går i gang. Her er opgaven relativt enkel, fordi der er tale om en halvsvingstrappe – altså to lige trappestykker og en repos. Har din trappe skævt vinklede trin, er opmålingsarbejdet lidt mere kompliceret, og du skal have gang i en smigvinkel.

De "nye" trin består af en forkant og to brædder, der lægges på trinnet. Yderste vandrette bræt og forkanten skæres i smig på nøjagtig 45 grader. Vær opmærksom på, at smigsnittet i det meget hårde træ kræver en kapsav af god kvalitet.

Her passer det præcis med to brædder pr. trin, men ofte vil du blive nødt til at tilpasse et af brædderne i bredden.

1 Start med at måle alle trinene op. Selv om trappen er fabriksfremstillet, og trinene derfor i princippet alle er lige store, så vær grundig, og mål både præcis længde og bredde. Selv små forskelle vil afsløres i det færdige resultat.

2 Tjek også, at trinene er i vinkel. Opdager du små unøjagtigheder, måler du efter med en smigvinkel og overfører målet til brædderne, så du får dem skåret helt præcist.

3 Brædderne skæres af på længden og bredden efter dine opmålinger. Arbejdet klares hurtigst og mest præcist på en kapsav. Du kan også bruge en fintandet håndsav, men snittet bliver ikke helt så flot.

[efter]

Med et "overtræk" af jernhård bambus har trappen fået en lidt dyr, men ekstremt langtidsholdbar, overflade. Hvert trin består af tre dele: to vandrette brædder og en lodret forkant.

4 Vælg en skarp fintandet klinge af hårdmetal. Enderne skal stødes op til vangerne (uden inddækningslister), så samlingerne skal være helt tætte. Og bruger du en klinge med for få tænder, bliver snittene flossede.

5 Det yderste vandrette bræt og den lodrette forkant skæres begge af på 45 grader. Det arbejde klares ved at føre brættet langs et land på bordrundsaven.

Læg de nye trin

Når opmålings- og udskæringsarbejdet er klaret, er det tid til den sjove del af opgaven. Nu skal de "nye" trin limes på.

Mærk op på brædderne, og læg dem klar i den rækkefølge, du skal bruge dem. Det er måske knap så vigtigt her, hvor trinene er helt ens, men har din trappe skævt vinklede trin, er det vigtigt at bevare overblikket.

Arbejdet starter du oppe fra øverste trin. Så undgår du at svine de nye trin til, hvis du skulle tabe en klat lim undervejs.

Allerede efter en times tid kan du gå på de nye trin. Men pas på ikke at træde på forkanterne før dagen efter, hvor limen er helt tør.

Fordel limen jævnt over hele trinets med en tandspartel.

1 Smør parketlim på et trin ad gangen. Først fordeles limen med en spartel, og derpå trækkes den ud på hele fladen med en 2 mm tandspartel. Dæk evt. vanger og stødtrin af med malertape for at undgå lim på det nymalede træværk.

2 Trinforkanten skal også have lim. Limen er relativt tyndtflydende, så tag kun lidt på spartlen ad gangen. **TIPS:** Hav en stump plade eller pap klar til at lægge spartlerne på. Så undgår du at få smurt gulvlim ud over det hele.

3 Læg først det inderste bræt helt tæt op ad stødtrinets. Og tryk så det yderste fast i limen.

VIGTIGT! Undgå at presse gulvlim op imellem de to brædder. Ellers bliver det svært at presse dem helt tæt sammen.

4 Tryk forkanten på plads, når den har fået en gang snedkerlim på det smigskårne stykke. Brug evt. et par reglar/brædder og små pladestykker til at klodse forkanten op til rigtig højde. Så har du noget at styre efter.

5 Hold forkanten helt tæt sammen med trinets med strimler af malertape. Tryk til, så trælimen bliver presset ud, og lad tape sidde indtil dagen efter, hvor limen er gennemtør.

6 Slib kanten mellem trin og forkant med slibepapir korn 150-180. Kanten skal ikke slibes rund, men kun "brækkes", så den ikke er så skarp. Afslut evt. med en let oliering af alle trin.

BAMBUS TÅLER BÅDE FUGT OG HÅRDT SLID

Vil du have en trappe, der skal kunne holde sig pæn i lang tid, skal du vælge meget hårdt træ til trinene. Og her er Bambus Ekstrem et godt bud. Den findes i tre varianter, carboniseret og naturel med oliebehandlet overflade, og carboniseret med en lakeret overflade (ikke vist her). Sidstnævnte er lysere end carboniseret, olie, og mørkere end naturel, olie.

